

151515

TRAKŲ KULTŪROS RŪMŲ PASTATO
REKONSTRAVIMO ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO
ATVIRO PROJEKTO KONKURSAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

ĮVADAS. PROJEKTO IDĖJA/KONCEPCIJA. ARCHITEKTŪROS SPRENDIMAI. I PROBLEMOS SPRENDIMAS	1psl.
II PROBLEMOS SPRENDIMAS	2 psl.
PASTATŲ ARCHITEKTŪROS RAIŠKA.PAGRINDINIAI PROJEKTO TECHNINIAI EKONOMINIAI RODIKLIAI	3 psl.

REKONSTRAVIMO ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO ATVIRO PROJEKTO
KONKURSAS**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

ĮVADAS

Projekte pateiktas Trakų miesto kultūros rūmų rekonstrukcijos konkursinis pasiūlymas. Remiantis projektavimo užduotimi, esamos padėties analize, pilnai išsaugota ir sklandžiai įjungta į naująjį kompleksą vertingiausioji esančio pastato dalis - jau anksčiau tinkamai sutvarkyta ir gerai veikianti žiūrovų salė. Mažiau išraiškingi pastato fragmentai rekonstruoti, pritaikant juos šių dienų funkciniais ir socialiniams poreikiams bei visą kompleksą priderinant prie istorinio miesto trapeus konteksto ir įspūdingos gamtinės aplinkos, nustatant racionalias gaires Statytojo programinių lūkesčių įgyvendinimui.

PROJEKTO IDĖJA/KONCEPCIJA

Projekto architektūrinė koncepcija – sukurti jungtį tarp miesto ir ežero. Siekiant maksimaliai atverti vizualinį kanalą kultūros centras ir biblioteka rekonstruojami dalį patalpų numatant pakrantės lygyje, o šalia gatvės atkuriant perimetrą pastatomi jaukūs Trakams būdingi mažaaukščiai namukai šlaitiniais stogais. Pagal užduotį ir realias galimybes rekonstruotas bei modernizuotas esantis Kultūros namų kompleksas, esmingai kontekstualizuojant ir harmonizuojant komplekso erdvių ir tūrių kompoziciją, suformuojant statybos etapiškumą.

ARCHITEKTŪROS SPRENDIMAI

Konkurso užduotyje ir techninėse specifikacijose (TS) pažymėta, kad objektas charakteringai atspindi sovietmečio laikotarpio statybos supratimą, tačiau objektyviai vertinant artimo urbanistinio konteksto ir bendruomeninės erdvės, traukos centro požiūriu sukelia net kelias esmines urbanistines problemas, jos yra labai detalai aprašytos TS tekste. Šiame konkursiniame pasiūlyme pateikti šių problemų išsamūs sprendimai.

I PROBLEMOS SPRENDIMAS

Konkursiniame projekte siūlomo rekonstruoti pastato tūrių padėtis sklype, jų dydžiai ir formuojamos erdvės pilnai atitinka šiuolaikiniams pastatams keliamus reikalavimus ir tikslus. Kompleksą sudarantys pastatai suprojektuoti laikantis Trakams būdingų istorinių užstatymo tradicijų, vyraujančių pastatų proporcijų, formuoja susiklosčiusio perimetro liniją. Įvertinus požeminių tinklų padėtį ir normatyvinius atstumus, ekonominį racionalumą, dešiniojo komplekso sparno tūriai yra dalinai atitraukti nuo gatvės, platesne erdve pabrėžtas įėjimas į aiškiai išreikštą renginių aikštę nuo miesto centro pusės. Dirbant toliau, paaiškėjus, kad yra techninės ir finansinės galimybės tinklų perklojimui, šį sprendinį galima nesunkiai koreguoti, pastatus pritraukiant prie pat gatvės istorinio perimetro linijos. Abiem atvejais – pagrindinis architektūros sprendinys iš esmės nenukentėtų. Tarp naujųjų tūrių suformuojama urbanistiškai išreikšta renginių aikštės erdvė, turinti betarpišką ryšį su kitoje gatvės pusėje esančiu „žalioju koridoriumi“, betarpiškai tęsianti esančią miesto ir ežero jungtį, susiejant ją su anksčiau susiklosčiusiais pėsčiųjų

takais.

Aikštės vakarinėje dalyje suprojektuotas išsiskiriantis, ažūriškas pagrindinis įėjimas į salės vestibulį. Pabrėžiant jo svarbą, turis talpinamas aikštės gilumoje, atokiau nuo gatvės perimetro.

Kontekstuali centrinio įėjimo tūrio aliuzija į karaimų Kinesės išskirtinę padėtį erdvėje.

Bibliotekos kompleksas kompoziciškai susietas su kultūros namais, tačiau šios funkcijos yra aiškiai zonuotos, gali funkcionuoti universaliai pagal konkrečius kasdienės veiklos poreikius– ir kartu, ir atskirai.

Kontekstuali bibliotekos tūrių aliuzija į pastatų įvairų orientavimą gatvės atžvilgiu.

Komplekso kompozicija atvėrė Trakams būdingus tiesioginius vizualinius ir fizinius ryšius tarp miesto ir Totoriškių ežero. Suformuota jaukaus dydžio renginių aikštės erdvė persilieja link vakarinėje komplekso dalyje šalia vandens nusileidžiančio atviro amfiteatro. Papildomos žiūrovų vietos išdėstytos ant šalia esančio natūralaus šlaito.

II PROBLEMOS SPRENDIMAS

Urbanistiškai sutvarkyta ir suformuota vienos pagrindinių miesto arterijų – Vytauto gatvės išklotinė. Kultūros rūmų teritorija išorės perimetru demokratizuota, atverta aplinkai, harmonizuotas komplekso planas. Pabrėžiant ir pratęsiant Vytauto gatvės mišrų užstatymą, rekonstruojamųjų Kultūros rūmų kompleksas sudarytas iš kelių funkcinių grupių. Atskirtos funkcinės zonos išdėstytos Trakams būdinguose, istoriškai susiklosčiusių dydžių ir proporcijų tūriuose. Pietinėje sklypo dalyje charakteringuose trijuose galais į gatvę

štvainių „namukų kvartaliuke“ suprojektuotos kultūros namų patalpos. Šiaurinėje dalyje yra keturių bibliotekos „namukų kvartaliukas“. Jo tūriai išdėstyti aplink nedidelį, jaukų vidaus kiemelį, gatvės atžvilgiu orientuoti mišriai. Dalis jų atsukti galais, o dalis – šonu į gatvę. Tarp šių dviejų funkcinių grupių kvartaliukų sukurta renginių aikštė, pagrindinis jos akcentas – erdvės gilumoje patalpintas ažūrinis įėjimo į žiūrovų salę tūris. Šis išskirtinis urbanistinis motyvas platesniame kontekste susietas su karaimų Kinesės urbanistiniu sprendimu. Sąmoningas Vytauto gatvės formavimas ne tik pratęsė ir suformavo šiuo metu sudarkytą istorinio užstatymo charakterį, bet natūraliai, pasinaudojant vizualinės perspektyvos dėsniais, pridengė antrame plane paliktos žiūrovų salės su scenos dėže tūrį. Tarpai tarp jų atstatė ir išryškino miesto ir ežero vizualinius ryšius.

Kontekstuali kultūros namų tūrių aluzija į pastatų orientavimą galais gatvės atžvilgiu.

PASTATŲ ARCHITEKTŪROS RAIŠKA

Projekte pateikta pastatų architektūra atspindėjo šiuolaikines minimalistinės raiškos tendencijas, tačiau yra pabrėžtinai kontekstuali, reaguojanti į būdingą Trakų miesto charakterį. Fasadais link įspūdingų vandens panoramų atviresni, turintys daugiau stiklo, link gatvės ir kitų pastatų – uždaresni. Akcentinis įėjimo į žiūrovinę dalį tūris yra skaidrus, tačiau apdailintas lengvu medžio konstrukcijų ažūru. Rekonstruojamųjų pastatų dalių apdailai numatytas medis, o paliekamos salės tūris, siekiant sušvelninti jo masyvumo poveikį panoramose, pridengtas pusiau permatomu, reflektuojančiu stiklu. Toks sprendimas sukūrė dvigubą vizualų efektą: žvelgiant iš toliau pastatas įgavo efemeriškumo, atspindžių dėka „ištirpo“ aplinkoje, tačiau priėjus arčiau atsirado galimybė pro stiklą matyti pastatui būdingą esančių raudonų plytų apdailą.

Pusiau skaidraus stiklo panaudojimas tūrio „ištirpinimui“.

PAGRINDINIAI PROJEKTO TECHNINIAI EKONOMINIAI RODIKLIAI

Sklypo plotas	0,8560 ha
Sklypo užstatymo plotas	3 593 m ²
Sklypo užstatymo tankis	31,82 %
Sklypo užstatymo intensyvumas	0,4
Komplekso bendras plotas	3 500 m ²
Komplekso tūris	28 200 m ³